

Չարգացում՝ մեր ուժերով
Change From Within

Կրթական ղեկավարում եւ հայերէնի իւրացում
Սփիւռքի դպրոցներուն մէջ

Educational Leadership and Language Acquisition
In Armenian Diaspora Schools

Յունուար 11-13, 2018 ~ January 11-13, 2018

Գալիֆորնիոյ Համալսարան, Լոս Անճելէս
UCLA, Los Angeles, CA

Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան հայկական բաժանմունք, Լիզպոն
Armenian Communities, Calouste Gulbenkian Foundation, Lisbon
Մերձարեւելեան Լեզուներու եւ Մշակոյթներու բաժանմունք
Near Eastern Languages and Cultures, UCLA
Ազգային Ժառանգական Լեզուներու Հնարամիջոցներու Կեդրոն
National Heritage Language Resource Center, UCLA

Չինգչաբթի, Յունուար 11, 2018

Thursday, January 11, 2018

8:00 - 9:00

Ժամանում եւ սուրճ ~ Coffee & Meet and Greet

9:00- 9:30

Բարի գալուստի խօսք ~ Welcome

Ռազմիկ Փանոսեան ~ Razmik Panossian

**Ա. Նիստ՝ Դպրոցական համայնք մշակել
Session I: Cultivating a School Community**

9:30 - 10:30

Դպրոցէն ներս համագործակցական մշակույթ ~ Collaborative School Cultures

Կիլ Շմերլըր ~ Gil Schmerler

10:30 - 10:45

Սուրճի դադար ~ Coffee Break

10:45 - 12:30

Ինչպէ՞ս դիմագրաւել աւելի դժուար հարցեր ~ Taking on More Difficult Issues

Կիլ Շմերլըր ~ Gil Schmerler

12:30 - 2:00

Ճաշի դադար ~ Lunch break

**Բ. Նիստ՝ Ինչպէ՞ս բանալ մտքի պատուհանները
Session II: Opening the Windows of the Mind**

2:00 - 4:00

**Փիլիսոփայութիւնը բերել դասարան՝
աշակերտներուն հետ խորհիլ քննական մտածողութեամբ**

Bringing Philosophy into Schools: Asking Questions and Thinking Critically with Your Students

Տեպի Թալուքտար ~ Debi Talukdar

4:00 – 4:15

Սուրճի դադար ~ Coffee Break

4:15 - 5:30

**Ազատագրել մտածելու կարողութիւնները հայերէնի իւրացումին ընթացքին
Unlocking Thinking Skills in Armenian Language Acquisition**

Շուշան Կարապետեան, Անի Կարմիրեան ~ Ani Garmiryan, Shushan Karapetian

Ուրբաթ, Յունուար 12, 2018

Friday, January 12, 2018

8:00 - 9:00

Ժամանում եւ սուրճ ~ Arrival and coffee

Գ. Նիստ՝ Ինչպե՞ս ապրիլ հայերէնը. հայերէնը իբրեւ ապրող լեզու
Session III: Living the Armenian Language: Armenian as a Living Language

9:00 - 10:15

Երկու լեզու, մէկ աշխարհ ~ Two Languages, One World

Անի Կարմիրեան ~ Ani Garmiryan

10:15 - 10:30

Սուրճի դադար ~ Coffee Break

10:30 - 11:45

Բազմալեզու կրթութիւն եւ ամբողջական երեխան
Multilingual Education and the Whole Child

Շուշան Կարապետեան, Անի Կարմիրեան ~ Ani Garmiryan, Shushan Karapetian

11:45 - 12:30

Ուսուցիչները պատրաստել Սփիւռքի մէջ հայերէն դասաւանդելու
Training Teachers to Teach Armenian in the Diaspora

Անահիտ Տօնապետեան ~ Anaïd Donabédian

12:30 - 2:00

Ճաշի դադար ~ Lunch break

Դ. Նիստ՝ Ինչպե՞ս լեզուական ներսուզումի բնորոշներ մշակել
Session IV: Constructing Models of Language Immersion

2:00 - 2:45

Տագնապ եւ կրթական ծրագրի փոփոխութիւն
ճափոնական շաբաթօրեայ դպրոցի մը մէջ
Crisis and Curricular Change in a Japanese Weekend School

Ռոպերթ Մ. Ուրիու ~ Robert M. Uriu

2:45 - 3:45

Տանիքին վրայ, երդիքին տակ
On the Roof, Under the Attic

Անահիտ Սարգիսեան ~ Anahid Sarkissian

3:45 - 4:00

Սուրճի դադար ~ Coffee Break

4:00 - 5:30

Կլոր սեղան լեզուի մէջ ներսուզումի յաջող փորձառութիւններու մասին
Round Table about Successful Immersion Experiences

Զրուցավար՝ Կիլ Շմերլըր ~ Moderator: Gil Schmerler

Քննարկողներ՝ Ճեսի Արլէն, Շուշան Կարապետեան, Անի Կարմիրեան, Յակոբ Կիւլլիւճեան,
Էյմի Հիւյզ, Անահիտ Սարգիսեան եւ Ռոպերթ Մ. Ուրիու
Discussants: Jesse Arlen, Ani Garmiryan, Hagop Gulludjian, Amy Hughes,
Shushan Karapetian, Anahid Sarkissian, and Robert M. Uriu

Շաբաթ, Յունուար 13, 2018

Saturday, January 13, 2018

8:30 - 9:30

Ժամանում եւ սուրճ ~ Arrival and Coffee

Ե. Նիստ՝ Դէպի ընթերցող եւ գրող սերունդ մը
Session V: Engaging a Generation of Readers and Writers

9:30 – 11:00

Էջէն անդին. ստեղծարար գրագիտութիւն դասարանէն ներս
Beyond the Page: Creative Literacy in the Classroom

Էյմի Հիւյզ ~ Amy Hughes

11:00 – 11:15

Սուրճի դադար ~ Coffee Break

11:15 – 12:45

Կանոնամոլութենէն ու պարտադրանքէն՝
ընտրութիւն, արդիւնաբար լեզու եւ ստեղծարար գրաճանաչութիւն
From Regulations and Duty to Choice, Productive Language, and Creative Literacy

Յակոբ Կիւլլիւճեան ~ Hagop Gulludjian

12:45 – 2:00

Ճաշի դադար ~ Lunch break

Զ. Նիստ՝ Փոփոխութեան համար գործող տնօրէն(ուհի)ներու հարթակ մը
Session VI: Working Towards a Forum of Principals for Change

2:00 - 3:30

Եզրափակիչ անդրադարձ՝ Ի՞նչ պիտի ըլլայ ի՛մ յաջորդ քայլս
Closing Reflections: What's my next move?

Ճեսի Արլեն (ԱՄՆ) դոկտորական ուսանող է UCLAի Մերձարեւելեան Լեզուներու եւ Մշակոյթներու բաժանմունքին մէջ, կեդրոնացաւ միջնադարեան շրջանի վրայ: Նաեւ հայերէնի դասեր կու տայ կիրակնօրեայ դպրոցի մը մէջ եւ ստեղծագործական արձակ ու բանաստեղծութիւն կը գրէ արեւմտահայերէնով: ~ **Jesse Siragan Arlen (USA)** is a Ph.D. student in the Near Eastern Languages and Cultures department at UCLA, where his research focuses on medieval literature, education, and asceticism. He also teaches Armenian to youth in a weekend school, and writes creative prose and poetry in Western Armenian.

Անահիտ Տօնապետեան (Ֆրանսա) Ինալքոյի մէջ հայկական ուսմանց բաժանմունքին պատասխանատուն է 1991էն սկսեալ: 2013էն ի վեր այցելու փրոֆէսօր է Գաբրիէլ Գլուքսթըյի Ամերիկեան Համալսարանը: Իր աշխատասիրութիւնները կը վերաբերին արդի արեւմտահայերէնի քերականութեան, լեզուներու միջեւ հալոյմի երեւոյթներուն, եւ լեզուական շրջափոխութիւններուն: Ուսումնասիրած է արեւմտահայերէնի ընկերակցութեամբ մասնաշաղկապ կանոնադրեալ որպէս սփիւռքեան լեզու: Փրոֆ. Տօնապետեանն է, որ յղացած ու կարգաւորած է 2017ին “Սփիւռքի մէջ արեւմտահայերէն դասաւանդել” վերնագրուած Ինալքոյի վկայականը, «Զարմանազան» ամսագրին ճամբարի ծիրէն ներս աշխատանքային խտացեալ նստաշրջանով մը: ~ **Anaïd Donabédian-Demopoulos (France)** is chair of Armenian Studies at Inalco (National Institute of Oriental Languages and Civilizations), Paris, since 1991, and visiting Professor at the American University of Beirut since 2013. Her research is focused on the grammar of Western Armenian, with special attention to language typology, language contact, and language variation. She has several works related to the specific sociolinguistic status of Western Armenian as a Diaspora language. Professor Donabédian is the designer and coordinator of the diploma “Teaching Western Armenian in Diaspora” created in 2017 at Inalco, with an intensive session implemented into the Zarmanazan summer-camp.

Անի Կարմիրեան (Փորթուկալ) Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան արեւմտահայերէնի զարգացման պատասխանատուն եւ կրթական ծրագիրներու աւագ վարիչն է: Վկայուած է Հայտնիւթիկի համալսարանէն եւ Նիւ Եորքի Bank Street Collegeի կրթական դեկալարումի մասնաճիւղէն: 2000էն մինչեւ 2014 Նիւ Ճըրքիի Յովնանեան Վարժարանի տնօրէնութիւնն էր: Հիմնադիրն է Փարիզի ՄԿՆԻԿ երկրորդ աշխատանոցին: Ինալքոյի մէջ “Երկրորդ լեզուի իւրացումի մեթոտաբանութիւն” նութիւն շուրջ կը դասաւանդէ 1994էն ի վեր: ~ **Ani Garmiryan (Portugal)** is the Calouste Gulbenkian Foundation's Senior Programme Officer for Western Armenian Language Support. She studied Linguistics and Pedagogy at the University of Heidelberg and Educational Leadership at Bank Street College, N.Y. She is the founder of MGNIG and she was the principal of Hovnanian School in New Jersey (2000-2014). She has also been a lecturer in Second Language Acquisition Methodology at Inalco since 1994.

Յակոբ Կիլլիւնեան (ԱՄՆ) կ'ուսումնասիրէ միջնադարեան հայ բանաստեղծութիւն եւ արդի ու ժամանակակից սփիւռքահայ գրականութիւն, համացանցային աշխարհի ու մշակոյթի եւ սփիւռքներու միջնեցրծութիւնը, ինչպէս նաեւ ժառանգական լեզուի եւ լեզուական կենսունակութեան հարցեր: Ունի գրականութեան դոկտորական եւ MBA տիտղոսներ: Ներկայիս արեւմտահայ լեզուի եւ գրականութեան դասախօս է UCLAի մէջ: ~ **Hagop Gulludjian (USA)** researches medieval Armenian poetry, modern to postmodern Diaspora Armenian literature, interactions between virtuality, culture and diasporas, and heritage language and language vitality. He holds a PhD in literature and an MBA, and is currently in charge of Western Armenian at UCLA, within the Armenian Studies program of the Narekatsi Chair.

Էյմի Հիւզ (ԱՄՆ) ներկայիս անգլիերէն լեզուի ուսուցչուհի է Հալեդոնի մէջ (Նիւ Ճըրքի) Manchester Regional երկրորդական վարժարանը: Drew համալսարանէն շրջանաւարտ է ու անգլիերէնի դասաւանդման մագիստրոսի վկայականը ստացած է Գոլումպիա Համալսարանի Teachers Collegeէն: Պետական եւ անձնական դպրոցական համակարգերուն մէջ 15 տարուան փորձառութիւն ունի, ու իր ուժերը նուիրած է “ստեղծագործ գրագիտութեան” շուրջ նոր ընթացակարգեր ստեղծելու աշխատանքին: ~ **Amy Hughes (USA)** is currently a Teacher of English at Manchester Regional School in Haledon, New Jersey. She received her Bachelor of Arts in English from Drew University and her Master of Arts in Teaching English from Teachers College, Columbia University. With over 15 years of experience in both public and private school systems her focus has been updating and/or building new curricula centered around Creative Literacy.

Շուշան Կարապետյան (ԱՄՆ) հայագիտության դասախոս է Լոս Անջելեսի UCLA համալսարանը, ուր նաև ստացած է իր դոկտորական տիտղոսը Մերձարևելյան Լեզուներու և Մշակույթներու բաժանմունքէն, 2014ին: Նոյն համալսարանին մէջ Ժառանգական Լեզուներու Կեդրոնէն ներս երկրորդական վարժարաններուն ուղղուած ամառնային դասընթացքին ղեկավարն է: Մասնագէտ է Ժառանգական Լեզուներու և անոնց յարուցած մանկավարժական հարցերուն: ~ **Shushan Karapetian (USA)** holds a PhD in Near Eastern Languages and Cultures from UCLA (2014) where she has taught Armenian Studies courses over the past eight years. She is also Program Director of the Summer High School Heritage Language Program at the National Heritage Language Resource Center at UCLA. She specializes in heritage languages, heritage language speakers and learners, and heritage language pedagogy.

Ռազմիկ Փանոսեան (Փորթուկալ) Գալուստ Կիլպէնկեան Հիմնարկութեան հայկական բաժանմունքի տնօրէնն է Փետրուար 2013էն ի վեր: Ասկէ առաջ՝ Մոնթրէալի մէջ Գանատայի կառավարական գործակալութեան մը մէջ պաշտօնավարած է: Աշխատած է որպէս միջազգային խորհրդատու Նիւ Եորքի մէջ Միացեալ Ազգերու Զարգացման Ծրագրին համար: Դոկտորական աստիճան ստացած է Լոնտոնի LSE Համալսարանէն, ուր նաև դասաւանդած է: Հեղինակն է անգլիալեզու *The Armenians: from Kings and Priests to Merchants and Commissars* գիրքին: ~ **Razmik Panossian (Portugal)** is the Director of the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation. Prior to his appointment in February 2013, he was a senior manager at a Canadian governmental agency in Montreal, and worked as an international consultant for UNDP in NY. He obtained his PhD from the London School of Economics, where he also taught. He is the author of *The Armenians: from Kings and Priests to Merchants and Commissars*.

Անահիտ Սարգիսեան (Ֆրանսա), դաստիարակ, երաժիշտ, բանաստեղծուհի, գծագրող, հրատարակիչ (*Բարեւ արեւ*), ծնած է Լիբանան, երաժշտութիւն ուսանած է Երեսնի մէջ, որպէս ուսուցչուհի աշխատած է 1984էն ի վեր, նախ՝ Եգիպտոս, յետոյ՝ Ֆրանսա: Բազմաթիւ մանկական գիրքերու հեղինակն է ու գծագրիչը: Ահաւասիկ իր ինքնակենսագրութիւնը՝ «անահիտ մը/ սարգիսեան/ ծնած լիբանան/ քիչ մը ուսանած հայաստան/ ապա ապրած Եգիպտոս/ իսկ այսօր/ ֆրանսա/ միշտ եղած է/ երեխաներու մէջ/ երեխաներու հետ/աշխարհը կը դիտէ/ իրենց աչքերով/ իրենց խաղերով»: ~ **Anahid Sarkissian (France)** is an educator, musician, poet, author, illustrator and publisher (*Parev Arev*). Born in Lebanon, she studied music in Armenia, worked as a teacher since 1984, first in Egypt, then in France. She is the author and illustrator of a series of children's books.

Կիլ Շմերլըր (ԱՄՆ) Նիւ Եորքի Bank Street College համալսարանական հաստատութեան մէջ “Դաստիարակչական փոփոխութեան համար ղեկավարում” ծրագրին պատասխանատունն է: Ասկէ առաջ երեք տարբեր նահանգներու մէջ ուսուցիչ եղած է ու վարչական գործերով զբաղած: Զինք շահագրգռող մարզերն են փոքր դպրոցներու շուրջ աշխատանքը, ուսուցչական ղեկավարումը եւ յառաջդիմական ու համագործակցական վերահսկողութիւնը: ~ **Gil Schmerler (USA)** is the Director of the "Leadership for Educational Change" program at Bank Street College. Prior to that, Gil was a teacher and administrator in three states, both in public and private schools. He is interested in small schools, teacher leadership, and progressive collaborative supervision.

Տեպի Թալուքտար (ԱՄՆ) ուսուցչուհի է եւ Ուաշինկթընի համալսարանի College of Educationի մէջ դոկտորական բեկնածու: Մանկավարժութեան մարզէն ներս փիլիսոփայութիւն ներմուծելու գաղափարով հետաքրքրուած է երբ սկսած է աշխատիլ նոյն համալսարանին մէջ Երեխաներու Համար Փիլիսոփայութիւն Կեդրոնին մէջ, որուն գործունէութեան իր ծառայութիւնը կը բերէ եւ որուն հոգաբարձուներու մարմնին անդամ է: Տարիներէ ի վեր՝ Տեպին մանկապարտէզէն մինչեւ երկրորդական վարժարանի մակարդակի աշակերտներուն ուղղուած փիլիսոփայութեան նստաշրջաններ կը կազմակերպէ: ~ **Debi Talukdar (USA)** is an instructor and Ph.D candidate at the College of Education, University of Washington. Her interest in incorporating philosophy in education comes from working with the UW Center for Philosophy for Children where she serves as a facilitator and board member. For several years Debi has been facilitating philosophy sessions for students from kindergarten to high school, in Seattle.

Ռոպերթ Մ. Ուրիու (ԱՄՆ) ՍԵ Ըրվայն համալսարանը քաղաքական գիտութիւններու դասախոս է: 2010էն սկսեալ՝ Գալիֆորնիոյ Օրէնքն Քառնքիի մէջ Կաթուն անունը կրող ճափոնական շաբաօրեայ դպրոցին տնօրէնութիւնը կը վարէ: ~ **Robert M. Uriu (USA)** is an Associate Professor of Political Science at UC Irvine. Since 2010 he has served as the equivalent of school principal of Orange Coast Gakuen, a Japanese Weekend school in Orange County, California.

